

Тетяна Григор'єва
слухач магістерської програми,
Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

На сучасному етапі реформування вітчизняної економіки важливими є проблеми активізації інвестиційної діяльності. Адже рівень і динаміка залучення інвестицій, особливо іноземних, є визначальним показником економічного стану країни, здатності суспільства до реальних ринкових перетворень за рахунок створення, впровадження, поширення та практичного використання нової техніки, продукції та сировини, освоєння новітніх технологічних процесів, сучасних методів організації виробництва, його матеріально-технічного забезпечення тощо.

Від ефективності організації інвестиційного процесу значною мірою залежить і економічний розвиток регіонів. Сьогодні актуальним є питання дослідження регіону як суб'єкта формування сприятливого середовища для проведення інвестиційної діяльності з врахуванням специфіки та особливості територій. Масштаби та ефективність використання інвестицій виступають ключовим фактором соціально-економічного розвитку регіону, розкриття його потенціалу та підвищення конкурентоспроможності у сучасних ринкових умовах [1].

Таблиця 1

Прямі інвестиції (акціонерний капітал) в економіці України по регіонах (2014-2018) (млн.дол. США)

	На 1 січня					На 31 грудня 2018
	2014	2015	2016	2017	2018	
Усього	53 704,0	38 356,8	32 122,5	31 230,3	31 606,4	32 291,9
Вінницька	309,4	223,0	187,8	180,0	198,9	223,3
Волинська	341,3	271,2	247,1	246,1	251,3	259,6
Дніпропетровська	8 913,0	5 784,9	4 030,6	3 491,1	3 688,2	3 577,8
Донецька	3 789,1	2 322,0	1 748,0	1 249,6	1 116,4	1 205,9
Житомирська	362,9	259,8	222,7	216,3	226,8	237,4
Закарпатська	437,5	334,2	311,8	317,0	325,1	340,0
Запорізька	1 075,3	843,4	682,7	863,4	910,5	902,0
Івано-Франківська	813,8	925,9	836,6	826,6	904,7	894,5
Київська	1 951,5	1 750,3	1 593,4	1 516,8	1 588,7	1 591,6
Кіровоградська	147,1	70,6	52,5	58,9	70,1	74,5
Луганська	826,4	578,2	443,9	436,4	438,0	436,9
Львівська	1 379,5	1 097,6	1 032,9	833,5	930,0	922,2
Миколаївська	282,8	228,9	212,8	213,5	206,1	227,4
Одеська	1 671,7	1 423,3	1 320,3	1 228,8	1 202,6	1 207,1
Полтавська	1 064,7	1 039,4	1 000,1	1 003,0	1 008,8	1 027,0
Рівненська	292,6	242,5	199,6	159,5	134,2	133,5
Сумська	422,7	263,3	199,1	190,0	181,5	182,9
Тернопільська	68,9	55,8	49,2	48,2	45,0	55,8
Харківська	2 131,9	1 674,3	1 519,6	642,5	638,3	666,4
Херсонська	275,2	208,2	211,0	201,3	218,5	204,2
Хмельницька	224,5	189,1	165,5	158,2	170,8	199,5
Черкаська	887,9	512,9	348,0	334,4	335,7	334,3
Чернівецька	80,2	68,6	59,1	57,1	42,6	44,0
Чернігівська	128,4	99,8	92,1	241,3	429,6	433,7
м.Київ	25 825,6	17 889,6	15 356,3	16 516,8	16 343,9	16 910,2
Усього	53 704,0	38 356,8	32 122,5	31 230,3	31 606,4	32 291,9

Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя, також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Складено автором на основі даних Державної служби статистики України [3].

Довготривала криза в Україні охопила усі сфери суспільного життя: політичну, економічну, соціальну і призвела до погіршення соціально-економічного розвитку регіонів та посилення територіальних диспропорцій. Процеси економічного оновлення та зростання визначаються розмірами, структурою інвестицій і швидкістю їх здійснення. Завдяки припливу додаткового капіталу в регіоні можна забезпечити економічне зростання шляхом впровадження новітніх технологій, оновлення економічної бази, відтворити оптимальні структурні пропорції в економіці і як наслідок, забезпечити повноцінне

функціонування господарських суб'єктів, збільшити конкурентоспроможність регіонального виробництва. Проте несприятливий інвестиційний клімат в Україні негативно впливає і на рівень інвестиційної привабливості та обсяги інвестування регіонів. У розподілі інвестицій за регіонами країни зберігається надмірна диференціація [2].

Інвестиції в основному сконцентровано у економічно розвинутих регіонах, де є можливість швидкої окупності таких вкладень. (Табл.1).

До них відносяться регіони з високою концентрацією важкої індустрії та регіони з рекреаційним потенціалом (м. Київ, Київська, Дніпропетровська, Донецька, Львівська та Одеська області). В економіку таких областей, як Чернівецька, Тернопільська, і Кіровоградська залучаються найменші обсяги інвестицій. Все це не сприяє рівномірному соціально-економічному розвитку країни та посилює подальше зростання регіональних диспропорцій [3].

Основними причинами недостатньої інвестиційної активності в регіонах України є складний процес входження іноземних інвестицій в країну, невисока довіра до стабільності урядових рішень, відсутність дієвих реформ та значні адміністративні перешкоди для розвитку інвестиційної діяльності; військовий конфлікт на сході України.

Задля усунення проблем, пов'язаних з залученням інвестицій до регіонів, повинна бути сформована виважена та дієва державна інвестиційна політика, яка б враховувала можливості та потреби розвитку кожного регіону і була спрямована на збільшення інвестиційної привабливості територій. Від правильності дій та ефективності використання інвестиційних інструментів державними та місцевими органами влади залежить подальший збалансований та пропорційний соціально-економічний розвиток територій держави. Формування державної інвестиційної політики України має базуватися на ефективному застосуванні принципів національних пріоритетів, конкурентних переваг та менталітету, що є важливою передумовою для вирішення стратегічних завдань соціально-економічного розвитку [4].

Активізація інвестиційного процесу є головною складовою економічних вимог, які покликані визначити реальні зрушення в структурі економіки країни та регіону, прискорити перехід економіки на якісно новий рівень індустріального розвитку, підвищити якість вітчизняної продукції та її конкурентоспроможність на світовому ринку, сприяти подоланню міжрегіональних диспропорцій, забезпечити якісне економічне зростання в державі та подальшу інтеграції у Європейський економічний простір.

Список використаних джерел

1. Химич О. В. Інвестиції в регіони України: проблеми і тенденції Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2013. № 767. С. 233–242.
2. Сімків Л.Є. Стан інвестиційної активності в регіонах України. Економіка і суспільство. 2016. Випуск № 2 С.430-435.
3. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 18.10.2019)
4. Сімків Л.Є., Потьомкіна Н.Ю. Особливості залучення іноземних інвестицій в регіонах України: проблеми та шляхи їх розв'язання. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Випуск 15. С. 404-408.